

Optimization of the police fleet is a difficult task due to the specific cost accounting in the public sector and the limitations budget system. However, the use of the police business solution bring measurable economic benefits. Satellite monitoring (treated as a key element of an integrated fleet management system) is an opportunity to improve transport efficiency of the police. In particular, the expected decrease in cost of operation and servicing of rolling stock, and greater attention to transport equipment. It is possible to more effectively manage the fleet. Obtaining the benefits depend on the implementation of telematics and organizational changes in the police. The reforms require the salary system (it is necessary motivational factors) and the system of buying and selling of vehicles. Effective management of the police fleet is a benefit in terms of logistics costs and improving operating efficiency of the police.

References

1. Dziewicka K.: Automacycznie. Polska Gazeta Transportowa, no 1, 2011, p. 5.
2. Sobolewski K.: Potencjał nawigacji. Euroflota, no 10, 2009, p. 83-87.
3. Tomanek R.: Zastosowanie telematyki w podnoszeniu efektywności systemów bezpieczeństwa i obronności państwa na przykładzie optymalizacji kosztów transportu Policji. In: Drogi dochodzenia do społeczeństwa informacyjnego. Stan obecny, perspektywy rozwoju i ograniczenia. T. 1, ed. R. Czaplewski, H. Babis, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, seria Ekonomiczne Problemy Usług, no 67, 2011, p. 744-747.
4. Trela A.: Analiza kosztowa i wydatkowa funkcjonowania Policji w 2009 r. Priorytety finansowe na 2010 r. KGP, Legionowo 11–12.02.2010, pptpresentation.
5. Wilkiel W.: Pełny nadzór., Euroflota, no 2009, p.78-82.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Чумак В.В.
Павленко О.П.

Одеський державний екологічний університет

Успадкована структура економіки з переважаючою часткою ресурсо- та енергоємних галузей, негативний вплив якої був посилений переходом до ринкових умов, з однією з першопричин екологічних проблем в Україні. У зв'язку з протиріччями між господарською діяльністю та навколишнім середовищем, постає проблема еколого-економічного управління. Це вимагає всебічного аналізу функціонування еколого-економічної системи, дослідження процесів та взаємодій, що відбуваються в її межах, розгляд її елементів і з'ясування місця та важливості екологізації підприємництва у цій системі.

Дослідженнями взаємозв'язків економіки та природного середовища займається чимало вітчизняних науковців: Харічков С.К., Буркинський Б.В., Хумарова Н.І., Галушкіна Т.П., Садеков А.А., Мартинюк О.М. та інші, особлива увага яких надається розгляду екологоорієнтованого управління в Україні.

Метою роботи є аналіз категорії еколого-економічної системи та процесу екологізації підприємництва при збалансованості природокористування.

Поняття «еколого-економічна система» дає можливість здійснити системний підхід при дослідженні проблеми взаємодії виробничої діяльності з навколишнім середовищем. Важливим завданням аналізу еколого-економічної системи є визначення взаємозв'язків між параметрами технологічних процесів і змінами у навколишньому середовищі. Функціонування еколого-економічної системи базується на принципах обміну речовин, енергії та інформації між її структурними одиницями, що відбувається у процесі суспільного виробництва. Ефективність функціонування еколого-економічної системи визначається якісними і кількісними показниками використання ресурсів і станом навколишнього середовища.

Еколого-економічна система у своїй структурі має дві великі підсистеми: екологічну та економічну. До того ж, навколишнє середовище, як сукупність природних і штучних систем, є

не лише місцем існування людини та об'єктом її трудової діяльності, але одночасно й результатом такої діяльності.

Під екологізацією підприємницької діяльності слід розуміти процес цілеспрямованих екологічно орієнтованих перетворень у способах, методах, формах та відповідних організаційних системах, що відображають прояв підприємницької ініціативи у різних сферах виробничої, економічної, управлінської, соціальної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» інтеграція екологічної політики до галузевих політик, обов'язкове врахування екологічної складової при складанні стратегій, планів і програм розвитку України, впровадження екологічного управління на підприємствах, екологізація господарської діяльності є шляхом до сучасної секторальної екологічної політики, що реалізується у країнах Західної та Центральної Європи.

Загальні економічні вимоги до підприємницької діяльності полягають у наступному:

- підприємницька діяльність визначається допустимою лише за умови забезпечення при її проведенні екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, дотримання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище;
- суб'єкти підприємницької діяльності забезпечують обов'язкове оснащення виробничих і невиробничих об'єктів спорудами, устаткуванням і пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих чинників на навколишнє природне середовище, приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин і за характеристиками шкідливих факторів;
- реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності, проектів її організації (бізнес-планів) проводиться лише при обов'язковій наявності матеріалів оцінки її дії на навколишнє природне середовище і здоров'я людей та декларуванні характеру і ступеня вірогідного негативного впливу на стан навколишнього природного середовища;
- використання природних ресурсів для потреб підприємницької діяльності, зокрема, для розвитку екологічного підприємництва, вирішується при дотриманні умов їх раціональних економічних витрат на основі застосування новітніх ресурсозберігаючих технологій, здійснення заходів щодо попередження псування, забруднення, виснаження і деградації якості об'єктів природно-ресурсного потенціалу, здійснення заходів щодо відтворення поновлюваних природних ресурсів, застосування біологічних, хімічних та інших способів поліпшення якості природних ресурсів, збереження об'єктів природно-заповідного фонду та інших територій, що особливо охороняються;
- розвиток підприємницької діяльності за участю іноземних суб'єктів і здійсненням при цьому імпорту на вітчизняну територію товарів (сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів і т.п.) повинно забезпечуватися із урахуванням обов'язкової сертифікації на предмет їх відповідності фармакологічним, санітарним, фіто санітарним, ветеринарним і екологічним нормам, що діють по відношенню до аналогічних товарів національного виробництва згідно законам України;
- у разі імпорту товарів, що не мають аналогів в Україні, об'єкти підприємницької діяльності повинні забезпечувати надання сертифікату, що засвідчує відповідність екологічних санітарно-гігієнічних та інших характеристик цього товару міжнародним стандартам, що діють, і вимогам країни. Що є ведучою в експорті цього товару.

Стратегія сталого розвитку потребує врахування екологічної складової в економіці як індикатора національної конкурентоспроможності і раціонального природокористування. Однак протягом майже двох десятиліть державності Україна ще не сформувала послідовну стратегію сталого розвитку країни, яка б визначила його принципи, напрями й цілі.

Одним із шляхів зменшення техногенного навантаження на довкілля є впровадження більш чистого виробництва.

Положення щодо впровадження більш чистого виробництва відображено в законах України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та «Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні», «Концепції державної промислової політики», затвердженої Указом Президента України від 12 лютого 2003 року № 102/2003, «Рекомендаціях парламентських слухань щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства в Україні», затверджених Постановою Верховної ради України від 20 лютого 2003 року № 2565. Однак відповідної стратегії і програми дій для розв'язання поставленої проблеми з

урахованням наявних соціально-економічних, технічних і фінансових можливостей та ресурсів в країні до цього часу не прийнято.

Відповідно до Закону України "Про державні цільові програми" мету екологічних програм визначають центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування (ініціатор розроблення програми). Забезпечення реалізації природоохоронних програм здійснюється відповідним виконавцем програми або головним розпорядником коштів. Програми мають містити обов'язковий розділ "Очікувані результати виконання програми, визначення її ефективності" відповідно до вимог Закону України "Про державні цільові програми", Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2007 року № 106.

Відповідно до наказу від 15.10.2012 № 491 «Про затвердження Методики оцінки ефективності реалізації регіональних природоохоронних та державних (загальнодержавних) цільових екологічних програм» показники природоохоронного ефекту реалізації екологічних завдань розподіляють на такі типи: тип I - показники успішності процесу забезпечення (нормативно-правового, організаційного, наукового); тип II - показники навантаження на навколишнє середовище; тип III - показники стану довкілля.

Показники успішності процесу забезпечення - це показники, які свідчать про прийняття закону, іншого нормативно-правового акта або ж проведення семінарів, конференцій, навчань та інших адміністративно-правових і організаційних заходів, що можуть бути включені в програми, а також про проведення наукових досліджень. Показником є факт схвалення закону чи іншого нормативно-правового акта, проведення організаційного заходу, затвердження відповідних методик чи інструкцій.

Показники навантаження на навколишнє середовище - це показники, що стосуються кількісної оцінки викидів, скидів, розміщення відходів, біологічного (мікробіологічного), шумового та електромагнітного забруднення.

Показники стану довкілля - це загальнофізичні, біологічні, хімічні, радіаційні та інші показники, які демонструють стан якості компонентів навколишнього середовища (повітря, води, ґрунтів, донних відкладень, біоти тощо).

Для кожної конкретної програми повинен встановлюватися перелік специфічних кількісних показників екологічної ефективності.

Критерієм сталого розвитку суспільства має стати не поточний приріст обсягів виробництва, а потенціал його зростання в умовах збереження і переходу до прискореного поліпшення якісних показників навколишнього природного середовища, що є підґрунтям екологізації економіки. Значне місце в загальній системі екологізації підприємництва займають екологічні послуги. Це свідчить про те що від активності і професіоналізму надання екологічних послуг залежить ефективність процесу становлення і розвитку екологічних ринків і підприємництва, проведення комплексної екологічної модернізації виробництва.

Література

1. Екологоорієнтоване стратегічне планування – базис розвитку територіальних економіко-екологічних систем / Н.І. Хумарова // Економіка промисловості. — 2011. — № 2. — С. 320-327. — Бібліогр.: 6 назв. — рос.
2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.rada.gov.ua>.
3. Закон України, Господарський кодекс України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.rada.gov.ua>.
4. Про затвердження Методики оцінки ефективності реалізації регіональних природоохоронних та державних (загальнодержавних) цільових екологічних програм / Наказ, Методика від 15.10.2012 № 491 [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.rada.gov.ua>.
5. Хумарова Н. І. Складові та тенденції формування екологоорієнтованого управління в Україні : [монографія] / Н. І. Хумарова ; за наук. ред. акад. НАН України, д-ра екон. наук, проф. Б. В. Букринського ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - О. : ІПРЕД НАН України, 2010. - 196 с.